

Hrvatska grančica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3

NAKON 20. GODINA...

STR. / PAG. 6

DAN DRŽAVNOSTI...

STR. / PAG. 7

KARAŠEVSKA ZORA...

KROS "TRČIMO ZAJEDNO", 3. EDICIJA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 07.07.2019, u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDAKCIJA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor șef:
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Maria GIURCHIȚA

Colaboratori:
Maria LAȚCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOȘ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Unirea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednici:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Marija ĐURKIĆA

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vič. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 23.07.2019, od 11.00 sati (prije podne). Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

NAKON DVADESET GODINA	STR. 3
KROS UTRKA "TRČIMO ZAJEDNO"	STR. 4-5
DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE	STR. 6
"KARAŠEVSKA ZORA" LA WORLD EXPERIENCE	STR. 7
UDRUGA CRO ART U POSJET KARAŠEVU	STR. 8
KARAŠEVSKA ZORA NA IVANJSKIM KRIJESOVIMA	STR. 9
SFÂRȘIT DE AN ȘCOLAR	STR. 10
VOINȚA LUPAC, DVOSTRUKI POBJEDNIK	STR. 11
PRIRODNI REZERVAT KANJONA KARAŠA	STR. 12
ZIUA PARCULUI NAȚIONAL...	STR. 13
DRŽAVNA OLIMPIJADA "LEKTIROM DO ZNANJA"	STR. 14-15

MAI CADE O FRUNZĂ

E seară. E timpul (e toamnă)
Să-și, luna, întunece barca.
Și nu te mai aflu. Înseamnă
Că nu ne-am jucat de-a mijoarca.
Și toate cucoarele-mi scapă.
Dar stârcii? O, berzele alea!
Prin aer, prin codrii, prin apă:
Prielnică fie-le calea!

Pek Adela, cls.a VI-a, Școala Gimnazială "J.A. Komensky" Sfânta Elena, județ Caraș-Severin

ALTĂ, ALTĂ TOAMNĂ

E toamnă. Și-o să plângă iar
Comoara mea de rândunici.
Și stelele abia răsar
Cu mult mai mici, cu mult mai mici.
De-acuma vântul peregrin,
Stârnind un ritual urât,
Mă tot îngroapă-ntr-un suspin,
Până la gât, până la gât.
E toamnă. Arde pe pământ
Podoaba smulsă din arțari.
De-acuma dorurile-mi sunt
Cu mult mai mari, cu mult mai mari.
Și mi-a rămas doar să repet,
Sub cercurile plumburii,
Durerea sfântului poet:
„De ce nu-mi vii? De ce nu-mi vii?”

Butăriță Anamaria, cls.a VII-a, Școala Gimnazială Clocotici, C-S. Maria Lațchici

COMPONENȚA ECHIPAJULUI JUDEȚULUI CARAȘ-SEVERIN

Nr. crt.	Numele și prenumele elevului	Clasa	Scoala de proveniență	Profesor coordonator	Limba de predare
1.	STĂNESCU I. Gabriela-Miriana	a V-a	Scoala Gimnazială Clocotici	LUPU Solomia-Florică	croată
2.	FILCA M. Anca-Cristina	a V-a	Scoala Gimnazială Clocotici	LUPU Solomia-Florică	croată
3.	PEK I. Adela	a VI-a	Scoala Gimnazială "J.A. Komensky" Sfânta Elena	Milutin (Cîrpian) Lidia	cehă
4.	BUTĂRIȚĂ M. Anamaria	a VII-a	Scoala Gimnazială Clocotici	LUPU Solomia-Florică	croată

DRŽAVNA OLIMPIJADA "LEKTIROM DO ZNANJA - UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ"

Odjel – ŠKOLE NA JEZICIMA NACIONALNIH MANJINA. Iasi, 7 – 9. lipnja 2019.

Odmah po završetku Državne olimpijade hrvatskog jezika i književnosti učenici iz naših škola opet su posjetili prelijepi grad Iasi, koji je nedavno posjetio u svojem pastoralnom pohodu i Papa Franjo. A vratili su se naši učenici prvom nagradom na Državnoj olimpijadi "Lektirom do znanja".

A prva je nagrada osvojena u suradnji s učenicima češke nacionalne manjine. Zahvaljujući svesrdnom zalaganju aktivne ravnateljice škole Lupak, gospođe Marine Spătaru. U projektu su sudjelovale hrvatska i češka nacionalna manjina, odnosno Škola Lupak (Klokotič) i Škola "J. A. Kamensky" iz Svete Elene.

Učenici su otišli u mjesto Ticvanu Mare i tamo prikupljali podatke o mjesno poznatom pjesniku, Gheorghe Azap. U pisanom materijalu koji su sastavili nalazimo biografske podatke o rodnom mjestu pjesnika, pjesnikove slike, slike predmeta iz njegove rodne kuće i niz zanimljivih podataka o njegovom životnom i pjesničkom putu. Posebnu nam pozornost skreće slika njegova psa koji i sada živi tamo. Navedeni su i naslovi njegovih pjesničkih zbirka i antologija. A svakako treba spomenuti i važne nagrade koje je osvojio, posebno Nagradu Društva rumunjskih pisaca (Premiul Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Timișoara, în 1995).

Učenici su zatim, uz uputstva i pomoć nastavnika, naveli i važne fragmente iz onoga što su značajna imena rumunjske književne kritike rekla o ovom pjesniku. No, zasigurno je učenicima najzanimljivije bilo otići u pjesnikovo rodno mjesto, u Ticvanu Mare, i tamo na licu mjesta rekonstruirati djeliće njegova života i rada. A to su napravili 16. svibnja ove godine (kao što se može vidjeti na jednoj od donjih slika). Tako je učenica Pek Adel, iz Škole „J.A. Komensky“ iz Svete Elene pisala o imaginarnom posjetu u „Ticvaniju“ i stvarnosti koju su učenici tamo zatekli, o prirodi, o pjesnikovoj kući.

Detaljan i sjajan je intervju napravila izvrsna učenica Škole iz Klokotiča, Anamaria Butăriță, talentirana mlada osoba sa sjajnim glumačkim sposobnostima, s gospodinom Mugurom Ioanom Petruom, od kojeg je saznala dragocjene podatke o pjesniku Gheorgheu Azapu.

Cijeli materijal koji su učenici izradili sadrži i likovne prikaze, crteže, naslikane polazeži od stihova ovoga pjesnika, što se može vidjeti na donjim slikama.

Ovaj hvalevrijedan projekt kojim su naši učenici zajedno s učenicima češke nacionalne manjine osvojili prvu nagradu na državnoj olimpijadi iznimno je važan za naše manjinske škole. Dokaz je da su naši učenici talentirani, marljivi, vrijedni i da odlično vladaju kako svojim materinskim tako i rumunjskim jezikom, stoga naše škole moraju opstati. Sama je nagrada kruna rada naših učenika, naših nastavnika i ravnatelja, a realizaciji je doprinijelo i ZHR koje je osiguralo učenicima prijevoz do grada Iași i natrag.

Svima iskrene čestitke i puno uspješnih projekata i nadalje!

NAKON DVADESET GODINA

Papa Franjo drugi je po redu papa koji posjećuje Rumunjsku, zemlju koju se često naziva „vrtom Majke Božje“.

Papa Franjo je od 31. svibnja do 2. lipnja boravio na svom apostolskom pohodu Rumunjskoj, a tijekom boravka u našoj zemlji posjetio je povijesne pokrajine Vlašku, Moldaviju i Transilvaniju, odnosno gradove Bukurešt, Iași i Blaj te marijansko svetište Șumuleu Ciuc.

Odmah po svom dolasku u našu zemlju susreo se s predsjednikom Johannisom, dužnosnicima iz rumunjskog političkog života, među kojima je bio i predsjednik ZHR-a Slobodan Ghera, predstavnicima civilnih vlasti te diplomatskim zborom. Nakon uvodnog pozdrava, Sveti otac se osvrnuo na dvije obljetnice koje se obilježavaju ove godine: 20 godine od povijesnog posjeta Rumunjskoj pape Ivana Pavla II. i 30 godine od rumunjske revolucije koja je označila kraj komunističkog režima u zemlji.

Nakon susreta sa stalnim Sinodom rumunjske pravoslavne crkve, papa Franjo je otišao u novu, još nedovršnu pravoslavnu katedralu „Spasa naroda“ u Bukureštu gdje je održana molitva „Oče naš“. U večernjim satima papa Franjo je predslavio na blagdan pohoda blažene Djevice Marije euharistijsko slavlje u katedrali Svetog Josipa u Bukureštu.

Drugoga dana apostolskog putovanja u Rumunjskoj papa Franjo je predslavio Svetu misu u Marijanskom svetištu u Transilvaniji, zajedno sa 100.000 vjernika te ih je potaknuo da traže pomoć blažene Djevice Marije kako bi gradili budućnost

hodeći zajedno i riskirajući, kako bi Evanđelje darovalo radost spasenja u jedinstvu i bratstvu te da nitko ne bi zaostao. U poslijepodnevnom satima Sveti otac sastao se s mladima i obiteljima na trgu ispred Palače kulture u Iași. Poručio im je kako je vjera dar koji održava živom duboku i lijepu sigurnost, našu pripadnost Božjoj djeci. Pritom je nazočne potaknuo da nikad ne zaborave sve ono lijepo i dragocjeno što su naučili u obitelji. „Neka blažena Djevica Marija pruži svoju majčinsku zaštitu svim građanima Rumunjske koji su se uvijek tijekom povijesti povjeravali njenom zagovoru“.

Posljednjeg dana svoga boravka u Rumunjskoj, Papa je u nazočnosti oko 100.000 vjernika na prostranom polju slobode u istočnom predjelu grada Blaja služio božansku liturgiju tijekom koje je proglasio blaženima sedmoricu grko-katoličkih bisku-

pa mučenika komunističkog režima. Na liturgiji su sudjelovali i vjernici iz karaševskih mjesta kojima je ZHR osigurao prijevoz u Blaj i nazad. Na kraju liturgije je Sveti otac sve okupljene povjerio zaštiti i zagovoru blažene Djevice Marije. U poslijepodnevnom satima svog trećeg i posljednjeg dana boravka u Rumunjskoj, papa Franjo se susreo sa zajednicom Roma u Blaju. „Presretni smo Sveti oče što ste došli posjetiti upravo nas, koji se nalazimo na periferijama periferija“, radosno je istaknuo svećenik koji se pastoralno brine o ovoj zajednici. „Ovaj susret je posljednji susret moga posjeta Rumunjskoj. Došao sam u ovu zemlju kao hodočasnik i brat, kako bih se susretao, i sada se vraćam kući obogaćen, noseći sa sobom mjesta i trenutke ali prije svega lica. Vaša lica će obojiti moja sjećanja i ispuniti moje molitve. Zahvaljujem vam i ponijet ću vas sa sobom“.

Petrov nasljednik je putovao u Rumunjsku pod geslom „kročimo zajedno“, kako bi pozvao na jedinstvo i potvrdio vjeru, a putovanje se zbililo 20 godina nakon posjete Ivana Pavla II, prvog pape koji je posjetio Rumunjsku i prvog koji je posjetio neku veliku pravoslavnu zemlju od velike skizme iz 1054. godine.

Ivan Dobra

KROS UTRKA „TRČIMO ZAJEDNO“ DOŽIVJELA SVOJE TREĆE IZDANJE

Trčanje je najlakši način da redovnu fizičku aktivnost uključimo u svoj život.

Iako velik broj ljudi tvrdi da je trčanje dosadno i naporno, postoje razni razlozi zbog kojih ljudi trče. Među njima ubrajamo dobru energiju koja obuzima ljude, želja za boljim fizičkim izgledom ili pak zadovoljstvo koje se stvara pri spoznaji da se čini nešto dobro za zdravlje. Trčanje je tjelovježba koja daje odlične rezultate u jako kratkom razdoblju te je znatno učinkovitija od hodanja ili vožnje bicikla. Studije i istraživanja pokazala su da trčanje čini čuda u prevenciji pretilosti, dijabetesa tipa 2, bolesti srca i visokog krvnog tlaka.

Jedino što nam je potrebno za trčanje jest dobar par tenisica i volja, a upravo s tim je bio opremljen velik broj trkača svih dobi iz karaševskih mjesta koji su sudjelovali na trećem izdanju rekreativne kros utrke „Trčimo zajedno“.

Utrka je održana u nedjelju 16. lipnja u Karaševu s početkom od 16:00 sati, s polaznom točkom ispred otvorene scene iz središta mjesta. Organizator natjecanja bilo je Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj, a kompeticija je priređena s ciljem promoviranja zdravog načina života i podizanja svijesti o važnosti kontinuirane tjelesne aktivnosti kod pojedinaca ili cijele obitelji.

Sudionici su bili podijeljeni u dvije dobne kategorije, jedna do 14. godine, a druga je okupila sve ostale natjecatelje. Trčalo se po makadamskom i asfaltiranom putu, staza za mlade je bila dužine 1 kilometar, dok je za odrasle iznosila 3 kilometra.

„Ovo je samo jedna u nizu akcija koje Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj radi i trudi se da mladima ukaže da se športom može pridonijeti boljem zdravlju i boljoj timskoj povezanosti, ali i boljoj

ZIUA PARCULUI NAȚIONAL SEMENIC-CHEILE CARAȘULUI MARCATĂ FESTIV LA CARAȘOVA

Ziua mondială a Mediului, Ziua Parcului Național Semenici-Cheile Carașului și Ziua Învățătorului au fost marcate miercuri, 5 iunie 2019, în comuna Carașova, printr-o acțiune de conștientizare asupra importanței protejării mediului înconjurător.

Evenimentul s-a desfășurat cu sprijinul Uniunii Croaților din România, la sediul central al instituției, iar domnul Frana Ivan, vicepreședinte UCR, a fost cel care le-a urat bun venit participanților la eveniment.

evidențiat Nicolae Ifca, directorul Parcului Național Semenici-Cheile Carașului

Printre obiectivele turistice importante din Parcul Național Semenici – Cheile Carașului fac parte Peștera Comarnic, Lacul Buhui, Cheile Gârliștei,

Lacul Mărghițaș sau Cheile Carașului, care impresionează prin peisajul sălbatic, dar și prin numărul mare de peșteri (în jur de 300), avene, grohotișuri și izvoare carstice.

Annual, parcul este vizitat de mii de turiști atrași de frumusețile naturale ale zonei însă care nu întotdeauna respectă regulile privind protejarea mediului. Cel mai bine o știu elevii care învață în localitățile din arealul parcului și care, an de an, participa la acțiuni de ecologizare.

Anul acesta se împlinesc 37 de ani de la prima declarare a Parcului Național Semenici-Cheile Carașului și este a doua ediție de la declararea oficială a zilei parcului. Cu acest prilej, Administrația Parcului Național, reprezentată de directorul ariei protejate, Nicolae Ifca, a desfășurat o serie de activități de conștientizare și de educație ecologică a copiilor din mai multe unități școlare, care trăiesc în localități aflate pe raza parcului, cu privire la protejarea mediului și conservarea biodiversității. Tema Zilei Mondiale a Mediului a fost „Poluarea aerului”. La eveniment au participat elevi ai Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat din Carașova și elevi ai Liceului Matias Hamer-Școala Celnic din Anina. „Parcul Național Semenici – Cheile Carașului este considerat cel mai sălbatic parc național din România datorită zonelor neatinsse de om, exemplarelor rare de animale sau a speciilor de plante întâlnite aici. Tot în acest parc se găsește cea mai mare suprafață de păduri virgine de fag din Europa, care se întinde de-a lungul a 5.028 de hectare”, a

La eveniment au participat: Regia Națională a Pădurii - ROMSILVA, Direcția Silvică Caraș – Severin, Agenția Națională pentru Protecția Mediului Caraș – Severin, Comisariatul Județean Caraș-Severin al Gărzii Naționale de Mediu, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” Timișoara, Serviciul Salvamont Caraș – Severin, WWF-România, Primăria Carașova, Primăria Anina, Universitatea Eftimie Murgu Reșița, Agenția Națională pentru Arie Naturale Protejate - serviciul teritorial Caraș – Severin.

În cadrul evenimentului dedicat zilei Parcului Național Semenici-Cheile Carașului, a avut loc și o expoziție de pictură și grafică a artistului plastic Francisc Matias, care le-a prezentat elevilor și invitaților la eveniment câteva dintre lucrările sale. Este vorba despre o retrospectivă a lucrărilor realizate în perioada 1980-2010, în taberele de pictură de la Văliug, Trei Ape, Crivaia, Gârâna, Vila Klaus, Semenici, Giarmata, Carașova, Pojejena și Gârnic.

Maria Giurchița

PRIRODNI REZERVAT KANJONA KARAŠA

U zgradi Zajedništva Hrvata je u srijedu 5. lipnja obilježen dan Nacionalnog parka Semenice-Cheile Carașului, park koji se administrativno nalazi na području Karaš-severinske županije.

Nicolae Ifca, ravnatelj ovog zaštićenog područja, govorio je brojnim zaljubljenicima u prirodu o iznimnim ljepotama parka te o vrijednostima i glavnim turističkim atrakcijama koje se u njemu nalaze.

Nacionalni park Semenice-Cheile Carașului ima površinu od 36.214 ha i sadrži jedanaest prirodnih rezervata, među kojima i kanjon rijeke Karaša, područje posebne prirodne vrijednosti dugačko otprilike 19 km, gdje je strogo ograničeno unošenje promjena u prirodne sadržaje. Na samom ulazu u rezervat, gdje rijeka Karaša završava svoj put kroz

FOTO: Bogdan Tincul

kanjon i ulazi u Karaševo, sam se srušio prije šest, sedam godina jedan drveni most ogromne veličine, vjerojatno zbog dotrajalosti nosivih greda. Most nikako nije opravdao investiciju, on je trebao služiti turistima za prijelazak rijeke čitav niz godina, a bio je kratkog vijeka, izdržao je svega šest sedam godine, isto onoliko vrijeme koliko je inače i prošlo od njegova rušenja.

Kanjon rijeke Karaša jedan je od najdivljijih i najatraktivnijih iz Rumunjske, čudestan i ocharavajući, a svaki izlet u ovaj zaštićeni prirodni

rezervat je pravo osvježanje za dušu i predstavlja poseban doživljaj. Iznimno je spektakularan drugi dio kanjona, od doline Prolaza, idealnog mjesta za kampiranje i odmor u čistoj prirodi, gdje mnogi Karaševci imaju salaše i imanja, pa sve do blizine Komarnika i tamošnje špilje, jedne od najvećih iz Rumunjske. Taj drugi dio kanjona je tzv. Divlji kanjon. On je ujedno i najdivljiji, nepristupačan, sa strmim stijenama i veoma zahtjevnom stazom koja se u danom trenutku gubi u veličanstvenom pejzažu te poistovjećuje s gotovo vertikalnim stjenama iznad dubokog ponora. Mala planinska rijeka Karaša mjestimice je smaragdno zelena i kristalno čista, toliko bistra da se u njoj još uvijek može vidjeti s visoke stazice pokoji veliki primjerak pastirve, kao na inat famoznim karaševskim krivolovcima na ribe koji uglavnom izbjegavaju to područje. Izbjegavaju ga i najhrabriji iz njihovih redova, jer se rijeka nalazi među ogromnim liticama, a opasnosti u toj zoni vrebaju na svakom koraku. Međutim, nitko ih ne treba žaliti, njihovo područje krivolova je doista prostrano, a nesavjesna aktivnost im je intezivna za vrijeme cijele godine. Usput rečeno, kada karaševski krivolovci jednom uoče metu, jadnoj ribi nema više spasa. Do te mjere su ovi manijaci perfekcionirali svoj ubilački stil, da bi uspješno mogli participirati na Svjetskom prvenstvu krivolovaca, ako bi se ono ikad organiziralo.

Voda Karaša je veoma hladna za vrijeme cijele godine, posebice u divljem kanjonu, i nije preporučljiva za kupanje ni najhrabrijim, čak i u najtoplijim ljetnim danima. Kanjon Karaša ima i mnoštvo još uvijek nedovoljno istraženih špilja i rezervat je za mnoge endemske vrste biljaka i životinja. Poseban oprez se mora obratiti zmijama otrovnicama, koje obitavaju u kanjonu u velikom broju, posebno podskocima, najopasnije zmije iz Rumunjske, čiji ugriz može biti smrtonosan u odsustvu protuotrova.

U zaključku, svima preporučujem dvodnevni ili trodnevni izlet u svijet ljepote i uzbuđenja kanjona rijeke Karaša. Neopisiva ljepota očuvane prirode i krajolici što oduzimaju dah garantiraju nezaboravnu avanturu i pravo su nadahnuće za sve one koji svoje slobodno vrijeme vole provoditi u prirodi.

Ivan Dobra

povezanosti među našim selima i ljudima. Na ovoj ediciji imali smo i naše Hrvate iz Tirola, što je velika stvar, jer to dokazuje da svake godine raste interes za naše športke akcije", - objasnio je predsjednik ZHR-a, Giureci-Slobodan Ghera, koji se aktivno uključio u organiziranju ove aktivnosti.

Kod mladih je prvi stigao do cilja Alex Drăgan iz Karaševa, drugo najbolje vrijeme je imao Drăgan Marcovici iz Karaševa, a treće mjesto je pripalo Darku Banak iz Ravnika.

U kategoriju odraslih prvi je stigao do cilja Daniel Toma iz Ričice, zatim Petar Dušan Giurgi iz Karaševa, a treći Cristian Hațegan iz Nermida.

Ljepota ove sportske discipline sastoji se u tome da na njoj mogu sudjelovati svi, bez

daha, ali, hvala Bogu, dogurao sam do kraja" - rekao je pobjedničkim entuzijazmom veteran utrke.

Uostalom, športsko natjecanje iz Karaševa omogućilo je našoj zajednici da se okupi na jednom mjestu, i da se svi sudionici zajedno dobro osjećaju i lijepo zabave, a zato se i Marian Tincul, mještalin Karaševa, koji inače živi i radi u Austriji, našao među njima: „Iako nisam iz Austrije došao specijalno za ovu akciju, rado sam participirao na utrci, jer drago mi je kada se događaju ovakve lijepe stvari u Karaševu, pogotovo ako me zateknu ovdje, doma. Ovakvim prilikama, kada sudjeluju i ljudi iz drugih naših sela, važno je da se jedni s drugima bolje upoznaju i družimo međusobno.“

Svi sudionici trećeg izdanja kros utrke „Trčimo zajedno“ dobili su prilikom ceremonije nagrađivanja promotivne majice i diplome za sudjelovanje, a trojici najbržih u objema kategorijama dodijeljeni su i pehari.

Ukupno je na rekreativnom natjecanju u Karaševu sudjelovalo 155 atletskih entuzijasta različitih dobi, tri manje nego na prošlogodišnjoj ediciji, i svi sudionici mogu biti smatrani pobjednicima utrke.

Daniel Lucacela

DAN DRŽAVNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE

"Rođena je država Hrvatska! Neka joj je dug i sretan život", rekao je 1991. godine, nakon jednoglasnog izglasavanja samostalnosti, predsjednik Hrvatskog sabora Žarko Domljan.

Hrvatska je u utorak 25. lipnja proslavila Dan državnosti, 28. obljetnicu od proglašenja državne neovisnosti i suverenosti, u spomen na 25. lipnja 1991. godine kada je Hrvatski sabor donio povijesnu odluku o pokretanju postupka razdruživanja od ostalih republika tadašnje SFRJ. Dan državnosti je službeni državni blagdan te se taj dan ne radi.

Da se Hrvatska proglašava samostalnom i suverenom državom objavio je 25. lipnja 1991. prvi hrvatski predsjednik Franjo Tuđman u govoru koji su putem radija i televizije pratili milijuni građana.

"S neskrivenim zadovoljstvom i ponosom obznanjujemo svim republikama i savezima SFRJ, objavljujemo cijelom svijetu suverenu volju hrvatskog naroda i svih građana Republike da se

Povijesnoj odluci Hrvatskoga sabora o pokretanju postupka razdruživanja od ostalih jugoslavenskih republika prethodila je takva odluka građana Republike Hrvatske iskazana na referendumu održanom 19. svibnja 1991. godine, na kojemu je čak 93,2 posto birača zaokružilo na listiću "DA" za državnu samostalnost. Hrvatski narod tako

današnjim danom Republika Hrvatska proglašuje samostalnom i suverenom državom, te pozivamo sve vlade i parlamente svih država da prihvate i priznaju čin slobodne odluke hrvatskoga naroda, čin slobode kojim još jedan narod hoće postati punopravnim članom međunarodne zajednice slobodnog svijeta", istaknuo je predsjednik Tuđman.

U povodu Dana Državnosti čestitku su uputili predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković, predsjednik Vlade Andrej Plenković i predsjednica Kolinda Grabar Kitarović. Podsjetili su na važnost događaja 25. lipnja 1991., kada je Sabor jednoglasno donio ustavnu odluku o suverenosti i samostalnosti te Deklaraciju o proglašenju Republike Hrvatske. Istim povodom kardinal Josip Bozanić služio je Svetu misu za Domovinu u crkvi Sv. Marka, a predsjednica Grabar-Kitarović organizirala je i svečani prijam u Uredu predsjednice na Pantovčaku. Svečani koncert pod nazivom "Neka sjaji sunce svima, di još našeg roda ima" na Trgu kralja Tomislava navečer je održao LADO, koji ove godine obilježava 70. obljetnicu umjetničkog djelovanja.

Ivan Dobra

je demokratskim putem izrazio svoju volju da sam upravlja vlastitom sudbinom i to uz neodobravanje svjetske diplomacije i pod prijetnjom ratnog sukoba koji je već započinjao u Hrvatskoj.

VOINȚA LUPAC, DVOSTRUKI POBJEDNIK

Croatia iz Klokotiča nije uspjela obraniti prošlogodišnji naslov pobjednika rumunjskog kupa na nivou županije Karaš-severin.

U utakmici odigranoj u srijedu 5. lipnja na sintetičkom igralištu Mircea Chivu iz Valea Domanului u Ričici, bolja je od klokotičkog sastava bila susjedna lupačka Voința koja se nametnula s rezultatom 5-2. Za očigledno superiornu Voințu četiri je zgoditka zabio igrač utakmice Cristian Popa i jedan Vechente Marcu, dok je zgoditke za Croatiu postigao Gheorghe Ifca, nakon prelijepog solo prodora, i Răzvan Costachi iz jedanaesterca.

„Bila je igra u kojoj smo diktirali tempo od početka do kraja, od prve do zadnje minute. Koristim priliku da čestitam mojim igračima na prikazanoj igri, ali čestitam također i susjedima našim iz Klokotiča, prošlogodišnjim pobjednicima. Za nekoliko dana moramo odigrati s njima još

jednu utakmicu, ovaj put na njihovom igralištu, utakmicu u okviru zadnjeg kola natjecanja četvrte lige i veoma važnu po našu momčad jer bi nas pobjeda sigurno vodila u doigravanje za promoviranje u treću rumunjsku ligu", izjavio je na kraju finala Boško Višatovici, trener Voințe Lupac.

Protagonisti finala županijske faze rumunjskog kupa odmjerili su snage i u nedjelju 9. lipnja u zadnjem kolu četvrte rumunjske lige. Utakmica velikih ambicija, pobjeda je igračima i navijačima Croatie trebala biti slatki revanš za poraz u finalu kupa, dok bi gostima eventualna pobjeda osigurala plasman u doigravanje za ulazak u treću ligu. Potpuno očekivano, Voința se je uspjela nametnuti i u ogledu sa župničkog igrališta u Klokotiču, a odlučujuću ulogu u 4-1 pobjedi odigrala je i ovaj put veća kvaliteta i širi kadar igrača gostujuće momčadi. Străin i Modălcă riješili su sve nedoumice oko pobjednika susreta već u prvom poluvremenu, dok je u drugom dijelu igre Avramovici zabio još dva pogotka za Voințu. Počasni gol za domaću momčad zabio je u drugom poluvremenu Răzvan Costachi.

Voința Lupac je odigrala dvije utakmice doigravanja za ulazak u treću rumunjsku ligu, u kojima su igrači trenera Višatovicia pokušali izboriti plasman protiv Becicherecu Mic iz tamiške županije. U utakmici odigranoj 15. lipnja na domaćem igralištu Voința je poražena s 2-0, a sastav iz Becicherecu Mic je bio bolji i u ogledu s domaćeg igrališta nametnuvši se s visokih 6-1. Spomenimo na kraju da je lupačka

Voința igrala i prošle godine utakmice za plasman u treću ligu protiv Corvinula iz Hunedoare, sastav za kojeg su početkom osamdesetih godina prošlog stoljeća igrali čuveni rumunjski reprezentativci Klein, Rednik, Andone i Gabor.

Ivan Dobra

OBAVIJEST

Zovem se Vilim Glavan i živim u Privlaci, mjesto uz more blizu Zadra. Vlasnik sam firme Mon Ville koja se bavi turizmom i građevinom. Tražimo ozbiljnu žensku osobu ili bračni par srednje dobi za rad u kući i čišćenje apartmana. Ujedno tražimo radnike za formaciju nove ekipe za građevinu (zidari kvalificirani i pomoćnici, krovopokrivači itd). Bitan je hrvatski jezik, a ja govorim i rumunjski.

Ako postoje interesirani za rad molim da prosljedite moj e.mail i broj mobitela 00385989249544. (WhatsApp) radi više informacija vezano za posao.

Ujedno nudim svim Hrvatima i Rumunjima specijalno povoljne cijene za ljetovanje na moru u našim apartmanima. Zahvaljujem se na pažnji i šaljem vam moj najljepši pozdrav.

SFÂRȘIT DE AN ȘCOLAR

Joi, 13 iunie, în curtea școlii din incinta Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat Carașova a avut loc festivitatea de încheiere a anului școlar 2018-2019.

Ultima zi a anului școlar a fost prilej de bucurie atât pentru elevi și părinți, cât și pentru dascăli, aceștia adunându-se într-un cadru

festiv pentru a se bucura de rezultatele celor truditores și pentru a le ura acestora o vacanță binemeritată. Festivitatea de premiere a elevilor cu rezultate deosebite la învățătură a debutat la ora 9, iar cuvântul

de deschidere l-a avut, cum era și firesc, directorul instituției de învățământ, prof. Miștoiu Alina, după care a început premiarea propriu-zisă. Pentru merite deosebite obținute la învățătură, copiii au fost răsplătiți cu diplome și cărți oferite, ca de altfel în fiecare an, de către Uniunea Croaților din România. La sfârșit, directorul instituției de învățământ a ținut să mulțumească tuturor celor care s-au implicat și au contribuit la buna funcționare a liceului, dar și Uniunii Croaților din România, care se implică constant în educația copiilor.

Anul școlar 2019 - 2020 va începe în 9 septembrie și se va încheia în 12 iunie. Acesta va avea 35 de săptămâni și cuprinde semestrul I (9 septembrie - 20 decembrie 2019) și semestrul al II-lea (13 ianuarie - 12 iunie 2020). Programul „Școala altfel” se va desfășura în perioada 7 octombrie 2019 - 20 mai 2020, pe o perioadă de cinci zile lucrătoare, care să nu coincidă cu aceea a tezelor.

Maria Giurchița

„GÂSCĂNELUL LĂUDĂROS” PE SCENA DIN CARAȘOVA

Marți, 4 iunie 2019, în incinta Căminului Cultural din Carașova a fost pus în scenă spectacolul pentru copii „Gâscănelul lăudăros”, un spectacol de Maria Gornic, realizat de artiștii teatrului „Anton Pann”, din Râmnicu Vâlcea. Evenimentul a fost organizat în colaborare cu Căminul Cultural din Carașova, reprezentat prin directorul instituției, Mihăilă Marian. La spectacol au fost prezenți elevii și profesorii Liceului Teoretic Bilingv Româno-Croat din Carașova.

„Gâscănelul lăudăros” relatează povestea unui pui de gâscă foarte răsfățat și obraznic. În cadrul piesei de teatru copiii află ce se întâmplă cu un ou de gâscă rătăcit printre ouăle de găină, dintr-un cuibar de pe prispa casei a două vecine. Bineînțeles, se naște o poveste cu un gâscănel. Dar, gâscănelul nostru este răsfățat de cele două vecine și devine obraznic și lăudăros. Prietenia lui cu Măriuca, o fetiță cuminte și binecrescută, și bineînțeles cu ajutorul copiilor din sală care îl salvează dintr-o situație fără ieșire, îl transformă pe eroul nostru într-un prieten adevărat, un prieten de nădejde.

Reprezentarea actorilor din Râmnicu Vâlcea

a spectacolului „Gâscănelul lăudăros”, care îmbină jocul actorilor cu al păpușilor și cu animația, a cucerit publicul tânăr din Carașova, comicul situațiilor și al personajelor stârnind hohote de râs și aplauze.

Din acest spectacol au făcut parte actorii păpușari: Viorica Stamate, Marina Muntean, Felicia Ștefan, Mioara Dospina, Marinela Tătaru și Cristian Bulagea, iar vocile care s-au auzit au fost ale actorilor: Iulia Antonie, Lidia Stratulat, Maria Gornic, Cătălin Vieru, Marina Munteanu și Olimpiu Blaj. Regia tehnică, Dorel Perpelea.

Maria Giurchița

„KARAŠEVSKA ZORA” LA WORLD EXPERIENCE FESTIVAL

„Muzica neștiută a lumii” a fost tema ediției din acest an a festivalului World Experience.

În

perioada 13-16 iunie, ansamblul folcloric „Karaševska Zora” a participat la festivalul multicultural World Experience Festival 2019, o ediție de colecție care a purtat

fiind incluse trupe cu membrii ce provin de pe continente diferite. Acestea sunt dovada faptului că muzica unește oamenii dincolo de rasă, limbă sau ideologie.

publicul prezent într-o călătorie muzicală în jurul lumii, prin artiști și ritmuri sonore în premieră în România.

Ediția din acest an a fost despre cum poți întâlni 25 de culturi în 4 zile, în premieră în Cluj-Napoca, și despre cum diversitatea lumii poate fi celebrată prin intermediul muzicii, având ca tematică „Muzica Neștiută a Lumii”. Astfel, Cluj-Napoca a fost gazda celei de-a cincea ediții pilot a World Experience Festival, care a cuprins un program fascinant și exotic de spectacole live, workshopuri creative și activități muzicale interactive precum artists talks, corner de VR și expoziții, cu locații centrale în Parcul Central Simion Bărnuțiu și la Casino-Centrul de Cultură Urbană.

Artiștii prezenți provin din țări precum Senegal, Thailanda, Spania, Elveția, Suedia, Franța, Irak, Iran, Peru, Haiti, Egipt, India, Indonezia, Olanda sau Brazilia. Fiecare își aduce aportul pentru a crea o hartă numai bună de explorat în ceea ce privește cultura. Nevoia de interacțiune este una clară, iar organizatorii mizează tocmai pe aceasta, având în plan extinderea festivalului și în alte zone.

Tema acestei ediții, „Muzica neștiută a lumii”, i-a provocat pe participanți să descopere noi ritmuri și noi instrumente. Pe lângă faptul că artiștii transpun autenticitatea culturilor din care provin, festivalul pune accentul pe diversitate, în line-up

Interacțiunea dintre public și artiști este cu mult mai ușoară decât în cazul festivalurilor de dimensiuni mari, unde chiar și distanța fizică până la scenă diminuează relaționarea. În cazul World Experience Festival nu de puține ori artiștii vorbesc direct cu publicul, îi invită la dans sau, după ce coboară de pe scenă, schimbă impresii cu aceștia. Ușurința cu care are loc contactul direct artist-public crește gradul de empatie, iar muzica dă un glas universal poveștilor ce au fost născute în limbi străine.

În cadrul festivalului au luat parte în această ediție pilot peste 10.000 de participanți, festivalul atrăgând atât locuitori ai orașului, cât și turiști și studenți străini.

Maria Giurchița

UDRUGA CRO ART U POSJET KARAŠEVU

Hrvatska likovna udruga Cro Art iz Subotice gostovala je u Karaševu na poziv Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj od petka 31. svibnja do nedjelje 2. lipnja 2019.

Udruga okuplja amaterske i profesionalne likovne umjetnike, kao i ljubitelje likovne umjetnosti s ciljem poticanja i afirmacije likovnog stvaralaštva i umjetnosti; čuvanje i njegovanje kulturne baštine Hrvata u Republici Srbiji kroz likovnu umjetnost i stvaralaštvo.

Nešto više o subotičkoj udruzi Cro Art te o njezinome posjetu Hrvatima u Rumunjskoj reći će nam gospodin Josip Horvat, predsjednik ove udruge.

Naša udruga formirana je 25. siječnja 2011. godine, kada su tridesetak osnivača rekli da će kroz likovno stvaralaštvo pokušati čuvati i njegovati kulturnu baštinu vojvođanskih Hrvata.

Svake godine udruga pokušava kroz dva glavna događaja predstaviti svoje članstvo, njihov talent te dodati dužnu počast subotičkom likovnom pedagogu i umjetniku hrvatske narodnosti, gospodinu Stipanu Šabiću. Mi smo naše likovne susrete, koje se održavaju kao jedna od glavnih manifestacija naše udruge nazvali po njegovom imenu. Svake godine, ta manifestacija, uvijek u drugoj polovini kolovoza, okupi 12 do 16 akademskih slikara iz nekoliko europskih zemalja, pa mogu reći da čak svake godine imamo jedno, dvoje, do četiri umjetnika iz Rumunjske.

Drugi glavni događaj našeg udruženja je kolonija Panon, koju smo tako nazvali zato što obuhvaća suradnju hrvatskih slikara triju susjednih panonskih država: Srbije, Mađarske i Hrvatske. Radi se o suradnji triju udruga: Cro Art iz Subotice, Hub Art iz Dušnoka i Bel Art iz Belišća.

Naša udruga u ovom trenutku broji 36 članova umjetnika slikara, od kojih troje s akademskim zvanjem, a ostali su slikari amateri koji već imaju dosta iskustava i vlastiti izražaj. Program naše udruge vezan je za suradnju sa sličnim udrugama unutar Vojvodine i inozemstvu.

Prvi puta smo vaši gosti, a to možemo zahvaliti ljudima iz medija, uglavnom gospodinu Tomislavu Šikiću, koji je prošlog kolovoza uspostavio kontakte, a onda se početkom listopada javio vaš predsjednik, gospodin Slobodan Ghera, koji je prihvatio taj prijedlog suradnje. Došli smo osam članova naše udruge, od kojih sedam su slikari i ja, kao predsjednik, koji ne slikam. I, evo nas u ovom divnom prostoru, u ovoj maloj oazi Hrvata u Rumunjskoj, gdje se pokušavamo predstaviti s našim talentom i da pokušamo ovu započetu suradnju njegovati. Oduševljen sam vašim prijemom, ovim uvjetima za slikare i vjerujem da će ovo biti samo poticaj za neka nova druženja, za neke nove susrete, za nove spoznaje i za novo predstavljanje, a kroz to njegovanje, čuvanje i poticanje zajedničke kulturne baštine.

U nedjelju 2. lipnja, upriredjena je izložba nastalih slika za vrijeme boravka subotičkih umjetnika u Karaševu. Slike su bile izložene na otvorenoj sceni Zajedništva Hrvata iz središta mjesta, tako da što više mještana Karaševa imaju priliku upoznati djelić rada i stvaralašta talentiranih vojvođanskih slikara.

Daniel Lucacela

KARAŠEVSKA ZORA NA IVANJSKIM KRIJESOVIMA

Karaševska zora sudjelovala je 22. lipnja 2019. na kulturno-zabavnoj manifestaciji „Ivanjski Krijesovi“ u neumskom mjestu Hutovo iz BiH.

Smotra folklora „Ivanjski Krijesovi“ iz godine u godinu privlači sve više posjetitelja a organizator manifestacije je HKUD Hutovo (općina Neum, BiH), koje je svoj rad započelo 2011. godine s ciljem očuvanja starih običaja predaka i druženja različitih generacija porijeklom iz župe Hutovo. HKUD Hutovo njeguje tradicionalne običaje kraja, izvodi lindžo, biračko i pleteno kolo, trojanac, muški i ženski bečarac, te Božićne i korizmene napjeve.

Uz domaće društvo HKUD „Hutovo“, na platou ispred župne crkve Krista Kralja, nastupala su devet gostujućih društava iz Slavonije, Dalmacije, BiH i Rumunjske, koja su publici predstavila svoje pjesme, napjeve i plesove: KUD „Karaševska zora“ (Rumunjska); KUD „Branimir“ Benkovac (Zadarska županija); HKUD „Mošćenica“ Mošćenica (Sisačko-Moslavačka županija); KUD „Zvuci kamena i krša“ (Splitsko-dalmatinska županija); KUD „Sitan tanac“ Šujica (Hercegbosanska županija); HKUD „Dubrave“ (Aladinići, BiH); HKUD „Husino“ Tuzla (Tuzlanski Kanton); Puhački orkestar „Seljačka sloga“ (Trebižat, BiH) i KUD „Lindžo“ Ošlje-Stupa (Dubrovačko Primorje)

Manifestacija „Ivanjski Krijesovi“ organizira se povodom proslave blagdana sv. Ivana Krstitelja.

Ivanjski krijesovi običaj su paljenja vatre uoči svetkovine rođenja sv. Ivana Krstitelja, to jest 23. lipnja uvečer. Riječ je zapravo o pretkršćanskom narodnom običaju koji pripada ciklusu običaja vezanih uz zimski i ljetni suncostaj (najkraći, odnosno najduži dan u godini), te proljetnu i jesensku ravnodnevicu. Ivanjski krijesovi vezani su uz žetvene običaje i početak ljeta.

Kasnije su se ovi narodni, nekoć poganski običaji, povezali s blagdanom rođenja sv. Ivana Krstitelja, kojemu je dan i najviši mogući liturgijski stupanj, a time i naročita važnost u ciklusu liturgijske godine.

U narodnom vjerovanju širom Europe vladalo je uvjerenje da biljke koje bi

bile prikupljene o ivanjskoj noći imaju čudesna ili ljekovita svojstva. Paljeni su krijesovi, a vjerovalo se da oni štite od zlih duhova za koje se mislilo da slobodno lutaju uokolo dok se sunce opet vraćalo na jug. U kasnijem se razdoblju držalo i da se vještice te noći okupljaju kako bi se sastale sa zlim silama. Tako su krijesovi imali zaštititi ljude, stoku i urod od svih nedaća.

U slavenskim narodima ivanjski su običaji vezani uz vodu, plodnost i obredno čišćenje. Obično su djevojke bacale cvjetne vijence u vodu i prema načinu kako plutaju proricale budućnost, mladi su parovi preskakivali krijesove.

Preko tisuću posjetitelja svake godine pohađa Ivanjske Krijesove u Hutovu, što ovu manifestaciju uvrštava među najpopularnijim manifestacijama u regiji.

Daniel Lucacela

